

Nijmeegse Canon: Petrus Canisius

De redactie van *Novioposta* wil af & toe aandacht besteden aan de filatelische invulling van een "venster" van de Nijmeegse Canon. Dit keer aandacht voor "Petrus Canisius, een Nijmeegse heilige". 1).

Peter Kanis werd in 1521 geboren in de Nijmeegse Broerstraat, als zoon van de toenmalige burgemeester Jacob De Hondt. Hij was een goede leerling van de Latijnse school, en dat leidde er toe dat hij zelfs zijn achternaam aanpaste: "canis" is het Latijnse woord voor "hond"!

Alleen zijn eerste 15 levensjaren bracht hij door in Nijmegen. Daarna studeerde en werkte hij veel in België, Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Toch leeft hij voort in onze stad in de namen van het Canisius College (afb. 1), Basisschool Petrus Canisius (afb. 2), het Canisius ziekenhuis, thans opgenomen in het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis (afb. 3). Ook is er nog de Canisiusingel, de Parochiekerk in de Molenstraat en de zeeverkennergroep St. Petrus Canisius. In het Hunerpark staat een standbeeld van hem, gemaakt door Toon Dupuis. 2)

PETRUS CANISIUS SCHOOL
St. Josephhof 4 (Hertogstraat)
6511 SH NIJMEGEN

afb 2. Logo van de Petrus Canisius School. In het logo een gestileerde hond (canis !)

De belangrijkste daden uit het leven van Petrus Canisius zijn het schrijven van een nieuwe catechismus, het oprichten van scholen en het houden van preken en geven van colleges. Het was de tijd van de Contrareformatie. Canisius stond bekend om zijn vriendelijkheid en mildheid.

De enige postzegel met een afbeelding van de heilige is op 25 april 1997 uitgegeven in Oostenrijk, ter gelegenheid van zijn 400e sterfdag (afb. 4). 3). De postzegel toont een deel van het Canisius altaar in het Canisianum van Innsbruck. Op diezelfde dag werden in Innsbruck ook 2 stempels gebruikt (afb. 5).

Petrus Canisius was in 1543 toegetroten tot de toen net opgerichte orde der jezuïeten. Belangrijkste stichter daar-

van was de Spaanse Ignatius van Loyola. Ignatius is afgebeeld op een postzegel van het Vaticaan uit 1946, die de 400e verjaardag van het Concilie van Trente herdenkt (afb. 6). Zowel Canisius als Ignatius hebben aan dat Concilie deelgenomen.

afb 4. Oostenrijkse postzegel bij de herdenking van de 400e sterfdag van Petrus Canisius.

In 1925, in de hoogtijperiode van het "Rijke Roomse Leven" 4), werd Petrus Canisius door paus Pius XI heilig verklaard. Hij kreeg toen tevens de eretitel van Kerkleeraar.

De redactie bedankt Bert van Marrewijk en Roos Stroom-Oorsprong voor hun bijdragen.

Afb. 3 Cilinderbalkstempel van het PTT agentschap in het Canisius-Wilhelmina ziekenhuis, vanaf 1989 in gebruik geweest.

afb 1. Eerste dag enveloppe van de zomerzegels van 1960, gericht aan een leerling van het Canisius College aan de Berg en Dalscheweg !

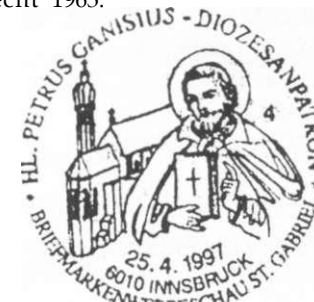
afb 6. Postzegel van Vaticaanstad, met afbeelding van Ignatius van Loyola.

1) De Canon van Nijmegen, uitgeverij Vantilt, ISBN 9789460040351, 2009. Venster 16: een Nijmeegse heilige: blz. 70-73.

2) Afbeeldingen daarvan zijn te vinden op de site "Toon Dupuis" uit Wikipedia en in De Canon van Nijmegen (noot 1).

3) J. Spijkerman: "Oostenrijkse Post eert Petrus Canisius", in: *Novioposta* nr. 58 (97-4), blz. 21.

4) "Uit het rijke Roomsche Leven, een documentaire over de jaren 1925-1935", is geschreven door de onlangs overleden schrijver Michel van der Plas (1927-2013), uitgave Utrecht 1963.

afb 5. Een van de stempels die gebruikt zijn bij de 400e sterfdag van Petrus Canisius in Innsbruck op 25 april 1997.